

Düşün, düşün...

Haftalık Düşünce Özgürlüğü Bülteni

(Sayı 17/18, 27 Nisan 2018)

Geçen hafta neler oldu?

*** Meclis'te 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı nedeniyle yapılan özel oturumda "OHAL" ve "darbe" tartışması yaşandı. Ana muhalefet lideri Kemal Kılıçdaroğlu "OHAL darbesiyle Meclis yetkilerinin Cumhurbaşkanıya devredildiğini" söyledi. Cumhurbaşkanı Erdoğan, tartışmayı "Rezalet" diye tanımladıktan sonra Meclis'i terk etti. CHP Milletvekili Özgür Özel'i de kürsüden yaptığı konuşma nedeniyle adeta tehdit etti.

*** Erdoğan, 24 Haziran seçimleri sonrası "daha fazla demokrasi, refah ve zenginlik; daha geniş özgürlük; daha güçlü hukuk devleti dönemi olacak" dedi.

*** CHP'den 15 milletvekili, İyi Parti'ye katıldı. Böylece İyi Parti'nin Meclis'te grup kurabilmesinin ve seçime katılabilmemesinin önündeki olası engellerin kaldırılması sağlandı. Erdoğan "Şu anda çok garip bir senaryo var ortada" dedi. Muhalefet seçimlere ortak adayla girme arayışında. Ancak henüz bir sonuç alınabilmiş değil.

*** Avrupa Konseyi Parlamenter Meclisi mevcut koşullarda düzenlenecek seçimlerin "Avrupa kriterlerine uygun olmayacağı" gerekçesiyle Ankara'ya 24 Haziran seçimlerini erteleme ve "OHAL uygulamasına son verme" çağrısında bulundu.

*** Erdoğan, geçmişteki OHAL ile günümüzdeki OHAL'i karşılaştırırken iş dünyasına "O zaman fabrikalar sürekli greve giderdi, biz anında müdahalemizi yapıyoruz" diye övündü.

*** Anayasa Mahkemesi'nin 56. kuruluş yıldönümünde Başkan Zühtü Arslan, Mehmet Altan ve Şahin Alpay ile ilgili verilen hak ihlali kararının uygulanmamasını eleştirerek AYM kararlarının bağlayıcı olduğu uyarısını yineledi.

*** Merkez Bankası faiz yükseltti. "Enflasyon riski" ve "ithalat fiyatlarındaki artışa" dikkat çekilen açıklamada, "ölçülü bir parasal sıkılaştırma yapılmasına karar verildiği" belirtildi. Ancak karara rağmen TL'nin Dolar karşısındaki değer kaybı sürüyor.

*** Cumhuriyet gazetesi yönetici, yazar ve çalışanlarının yargılandığı dava sonuçlandı; 15 sanık toplamda 81 yıl, 45 gün hapis cezasına mahkum oldu. **(Devamı bültende...)**

*** "Çocuklar öldürülüyor, sessiz kalmayın" diyen Ayşe Öğretmen altı aylık bebeğiyle birlikte hapse girdi. **(Devamı bültende...)**

*** 'Barış Akademisyenleri'nden biri daha 1 yıl üç ay hapse mahkum oldu. **(Devamı bültende...)**

*** Türkiye Gazeteciler Sendikası 19 Nisan itibarıyla cezaevinde tutuklu bulunan gazeteci ve medya çalışanlarının sayısını 149 olarak açıkladı. RSF'nin 'Dünya Basın Özgürlüğü Endeksi'nde Türkiye iki basamak gerileyerek 180 ülke arasında 157'nci oldu. **(Devamı bültende...)**

*** Af Örgütü, hak savunucularına yönelik ihlallerle ilgili "Fırtınaya Göğüs Germek: Türkiye'deki Korku İkliminde İnsan Haklarını Savunmak" başlıklı bir rapor yayınladı. **(Devamı bültende...)**

***ABD Dışışleri Bakanlığı'nın yıllık insan hakları raporunda, Türkiye'ye insan hakları konusunda eleştiriler yer aldı; OHAL'in temel özgürlükleri kısıtladığı ifade edildi. <https://goo.gl/gdmfjy>

“Çocuklar ölmesin” diyen Ayşe öğretmen bebeğiyle birlikte hapse girdi

2015 yılında Kanal D'de yayımlanan bir programa telefonla bağlanarak Kürt illerindeki sokağa çıkma yasakları ve operasyonların sona ermesi için “Çocuklar ölmesin” diyerek yaptığı çağrı nedeniyle

mahkum olan öğretmen Ayşe Çelik 6 aylık bebeğiyle birlikte cezaevine girdi.

Anayasa Mahkemesi tüm çağrılara rağmen henüz hiçbir adım atmazken Çelik ve bebeği Diyarbakır E Tipi Cezaevi'ne konuldu. Çelik'in avukatları, infazın denetimli serbestlik yoluyla uygulanması için Diyarbakır İnfaz Hakimliği'ne başvurdu. Ayrıca Anayasa Mahkemesi'nin harekete geçmesi için başlatılan imza kampanyası da sürüyor. Çelik'in hapse girmesine saatler kala başlatılan kampanyaya katılım ilk üç günde 15.000'e yakın imzaya ulaşırken şimdi yeni hedef 100.000 imza... Katılım için; <https://goo.gl/AvZDw4>

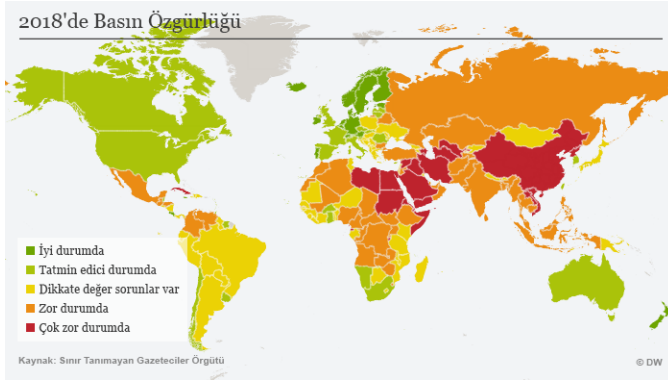

‘Cumhuriyet Davası’nda karar: Toplam 81 yıl, 45 gün hapis

Cumhuriyet gazetesi yönetici, yazar ve çalışanlarının yargılandığı davada karar açıklandı. İstanbul 27. Ağır Ceza Mahkemesi, ikisi tutuklu 20 sanıklı davada 15 kişi hakkında ‘terör örgütüne yardım’ suçlamasıyla toplam 81 yıl, 45 gün hapis cezası

verdi, üç kişi beraat etti. Can Dündar ve İlhan Tanır'ın dosyaları ayrıldı.

Dava kapsamında tutuklu bulunan Cumhuriyet Vakfı İcra Kurulu Başkanı Akın Atalay 7 yıl 3 ay 15 gün; gazeteci Orhan Erinc 6 yıl 3 ay, gazetenin Genel Yayın Yönetmeni Murat Sabuncu 7 yıl 6 ay, gazetenin yayın danışmanı Kadri Gürsel 2 yıl 6 ay, okur temsilcisi Güray Öz 3 yıl 9 ay, karikatürist Musa Kart 3 yıl 9 ay, gazeteci Aydın Engin 7 yıl 6 ay, gazeteci Hikmet Çetinkaya 6 yıl 3 ay, gazeteci Ahmet Şık 7 yıl 6 ay, avukat Mustafa Kemal Güngör, yazar Hakan Kara, vakfın yöneticisi Önder Çelik 3'er yıl 9'ar ay, gazetenin muhasebe çalışanı Emre İper 3 yıl 1 ay 15 gün, avukat Bülent Utku 4 yıl 6 ay, Ahmet Kemal Aydoğdu ise 10 yıl hapis cezasına çarptırıldı. Turhan Günay, Bülent Yener ve Günseli Özaltay beraat etti. Kararla birlikte Akın Atalay tahliye edilirken, Twitter kullanıcısı Ahmet Kemal Aydoğdu'nun tutukluluğu sürüyor. Mahkeme heyeti mahkumiyet alan tüm tutuksuz sanıklara adli kontrol uygulanmasına da karar verdi.

RSF'nin verilerine göre Türkiye basın özgürlüğünde 157. sıraya geriledi

Sınır Tanımayan Gazeteciler (RSF) örgütünün her sene yayınladığı Dünya Basın Özgürlüğü Endeksi'nde Türkiye iki basamak gerileyerek 180

ülke arasında 157'nci oldu.

Türkiye'yi "gazeteciler için dünyanın en büyük hapisanesi" olarak nitelendiren RSF, çok sayıda gazetecinin darbe girişiminin ardından bir yılı aşkın süre hapisanede kaldıktan sonra toplu davalarda birbiri ardında yargılanmaya başladıklarını ve Türkiye'de basın özgürlüğünün 30 yılı aşkın süredir emsali görülmemeyen seviyelere gerilediğini belirtti. Raporda, Türkiye için "hukukun egemenliği günümüzde sadece solmakta olan bir anı" ifadesi de kullanıldı. Türkiye Gazeteciler Sendikası'nın açıkladığı son verilere göre Türkiye'de 149 gazeteci ve medya çalışanı cezaevinde. Dünya Basın Özgürlüğü Endeksi'ne erişim için; <https://rsf.org/en/ranking>

Af Örgütü'nden hak savunuculuğu raporu: "Ağır bedel ödeniyor"

Uluslararası Af Örgütü Türkiye Şubesi, hak savunucularına yönelik ihlallerle ilgili "Fırtınaya Göğüs Germek: Türkiye'deki Korku İkliminde İnsan Haklarını Savunmak" başlıklı bir rapor yayınladı.

"Keyfi gözaltı ve tutuklamalar", "Sivil toplum örgütlerinin kapatılması" ve "Hak savunucularına yönelik hedef göstermeler" başlıkları altında hazırlanan raporda, 21 aydır devam eden Olağanüstü Hal koşullarında insan hakları için seslerini yükseltmeye devam edenlerin ağır bir bedel ödediği ifade edildi.

Rapora göre, muğlak terörle mücadele yasaları muhalif görüşleri kriminalize etmek için kullanılıyor. Muhalif sesleri susturma amacıyla tehdit, iftira ve yıldırımların yanı sıra insan hakları savunucuları kamuoyu önünde 'terörist', 'darbe savunucusu', 'vatan haini', 'yabancı ajan', 'düşman yandaşı', 'casus', 'devlet düşmanı' olmakla ya da ulusal veya ahlaki değerlere karşı çıkmakla itham ediliyor. Yetkililerin bu ve benzeri açıklamaları insan haklarına yönelik şiddeti teşvik ettiği gibi, hak savunucularının ciddi saldırı riskiyle karşı karşıya kalmalarına sebep oluyor. Raporun tam metnine erişim için; <https://goo.gl/zPqyCr>

“Barış Bildirisi” imzacısı bir akademisyen daha mahkum oldu

Barış İçin Akademisyenler İnisiyatifi’nin “Bu suça ortak olmayacağız” bildirisini imzaladıkları için ‘terör örgütü propagandası’ suçlamasıyla yargılanan akademisyenlerden biri daha mahkum oldu. İstanbul 36. Ağır Ceza Mahkemesi, Marmara Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi’nden Doç. Dr. Merve Didem Dayı Tirek’i 1 yıl üç ay hapse çarptırdı. Hükümün açıklanması geri bırakıldı.

Şu ana kadar haklarında ayrı ayrı dava açılan akademisyenlerden 200’ü mahkemeye çıkarken, bu isimlerden 13’ü hakkındaki yargılamalar sonuçlandı. Akademisyenlerin hepsi 1’er yıl 3’er ay hapis cezasına çarptırıldı. Galatasaray Üniversitesi öğretim üyesi Prof. Dr. Zübeyde Füsün Üstel’in cezası hariç cezalar ertelendi.

Gazeteci Fuat Yaşar hakkında sosyal medya paylaşımları nedeniyle dava açıldı

1HaberVar Platformu muhabiri Fuat Yaşar hakkında sosyal medya paylaşımları nedeniyle ‘örgüt propagandası’ suçlamasıyla dava açıldı. Diyarbakır 9. Ağır Ceza Mahkemesi’nce kabul edilen

Gazeteci İsmail Küçükkaya'ya hapis cezası

1HaberVar Platformu muhabiri Fuat Yaşar hakkında sosyal medya paylaşımları nedeniyle ‘örgüt propagandası’ suçlamasıyla dava açıldı. Diyarbakır 9. Ağır Ceza Mahkemesi’nce kabul edilen

Gazeteci İsmail Küçükkaya ve avukat Fidel Okan 'kamu görevlisine alenen hakaret' ve 'Türkiye Cumhuriyeti devletinin kurum ve organlarını aşağılama' iddiasıyla haklarında açılan davada 16 ay 20’şer gün hapis

cezasına çarptırıldı. İki isim, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı Fatma Betül Sayan Kaya’nın eşinin “ByLock” kullandığı iddiası nedeniyle Bakırköy 18. Asliye Ceza Mahkemesi’nde yargılanıyorlardı. Mahkeme, hapis cezalarını erteledi.

Bir haftada 208 sosyal medya soruşturması

İçişleri Bakanlığı, 16-23 Nisan tarihleri arasında sosyal medya paylaşımları nedeniyle 208 kişi hakkında soruşturma başlatıldığını duyurdu. Bakanlık açıklamasına göre sosyal medya kullanıcılarına 'örgüt propagandası', 'devlet büyüklerine hakaret', 'halkı kin, nefret ve

düşmanlığa sevk', 'devletin bölünmez bütünlüğüne kast' gibi suçlamalar yöneltildi.

Nihat Behram'ın kitabı 25 yıl sonra yeniden yasaklandı

Yazar Nihat Behram, İbrahim Kaypakkaya'nın hayatını anlatan "Ser Verip Sır Vermeyen Bir Yiğit" adlı kitabının yasaklandığını duyurdu. Twitter hesabından açıklama yapan Behram, "40 yıl önce yazdığımda yasaklanan 15 yıl

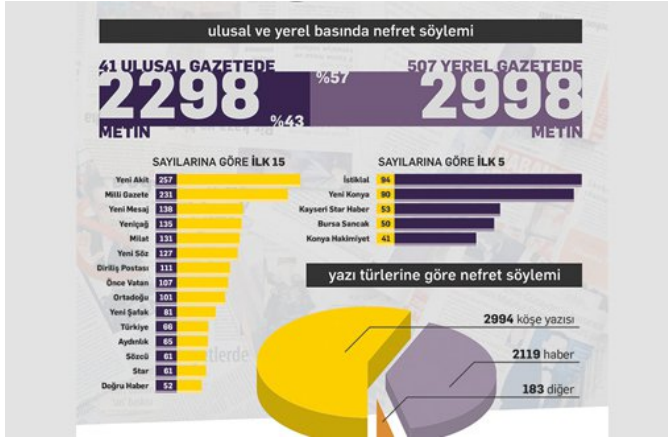
yargılanıp beraat eden, 25 yıldır serbest olan kitabım yine yasaklandı! Gel de isyan etme!" dedi.

Valilikten 'Soykırım' kelimesine yasak

İnsan Hakları Derneği'nin (İHD) 24 Nisan 1915 Ermeni Soykırımı'nda hayatını kaybedenler için İstanbul Sultanahmet'te yapacağı anma iptal edildi. İptal nedeni İstanbul Valiliği'nin etkinlikte yapılacak konuşma metninden "soykırım" kelimesinin çıkarılmasını talep

etmesi olarak açıklandı. Konuyla ilgili bir basın toplantısı düzenleyen dernek "Soykırımı anmak değil soykırımla yüzleşmemenin suç olduğunu" vurguladı. Yapılan açıklamada "Henüz etkinlik başlamadan polis tarafından yapılan müdahale, pankart ve fotoğraflara el konularak şube sekreterimiz Leman Yurtsever dâhil 3 arkadaşımızın gözaltına alınmaları ve anma yapılmasının engellenmesi, iktidarın ırkçılık ve soykırım karşıtlığına tahammülsüzlüğünün göstergesidir" denildi.

Medyada bir yılda 6782 nefret söylemi içeriği

Hrant Dink Vakfı'nın Medyada Nefret Söylemi Projesi kapsamında hazırladığı "*Medyada Nefret Söylemi ve Ayrımcı Söylem Raporu*" yayınlandı. Rapora göre 2017 yılında ulusal, etnik ve dini grupları hedef alan 2 bin 994 köşe yazısı, 2 bin 119 haber tespit edildi. Bu yazılarda 79

farklı grup hakkında 6782 adet nefret söylemi içeriği bulundu.

Taranan ulusal yayınlarda 'Yeni Akit' ve 'Milli Gazete' sırasıyla 257 ve 231 nefret söylemiyle, bu dönem de önceki raporlarda olduğu gibi öne çıktı. Yerel gazeteler, Ankara'da yayınlanan 'İstiklal' ve Konya'da yayınlanan 'Yeni Konya' sırasıyla 94 ve 90 metinle en çok nefret söylemi kullanan yayınlar oldu. Hedef alınan gruplara göre dağılım yapıldığında, 1251 içerikle en çok Yahudiler hakkında nefret söylemine rastlandı. İkinci sırada bin 148 içerikle Suriyeliler gelirken, Ermeniler 855 içerikle üçüncü sırada yer aldı. Raporun tam metnine erişim için; <https://goo.gl/UqttGQ>

AİHM kararları

"Kitaba açılan davalar ifade özgürlüğü ihlali"

Aram Yayıncılık'ın eski sahibi Fatih Taş'ın, yayınevinden çıkan kitaplara açılan davalar nedeniyle Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'ne (AİHM) yaptığı başvuru sonuçlandı. Türkiye, 'ifade özgürlüğü', 'etkili başvuru

yolları hakkı' ve 'adil yargılanma hakkı' ihlalinin 8 bin Euro tazminat ödemeye mahkum oldu. Taş, 'örgüt propagandası' suçlamasıyla "*Kırbaşı Baskını - PKK'nin Doğum Gecesi*" adlı kitap nedeniyle 5 ay, "*Tufan'da 33 Gün*" ve "*Dağlarda Yaşam Dili*" adlı kitaplar nedeniyle de 20 ay hapse mahkum edilmişti.

"1 Mayıs'ı kutlamak çalışanın hakkı"

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AİHM), 1 Mayıs kutlamalarına katıldığı için ceza alan Kamu Emekçileri Sendikaları Konfederasyonu (KESK) üyesi Sadrettin Güler'in başvurusunda Türkiye'yi mahkum etti. Güler hakkında 2008 yılındaki kutlamalara katıldığı için disiplin soruşturması başlatılmış ve uyarı cezası verilmişti. Cezaya yapılan itiraz da reddedilmişti. AİHM, Güler'in aldığı cezanın 'toplanma ve örgütlenme özgürlüğü' ile 'etkili başvuru yolları' haklarını ihlal ettiğine hükmetti. Yüksek Mahkeme başvuruda talep edilmediği için tazminata hükmetmedi.

DÜŞÜNCE SUÇLARI MÜZESİ'NDE BU HAFTA

Gündemden uzak kalmayın

Düzenli olarak güncellenen müzemizden gündemi en eğlenceli biçimde takip edin.

Erdoğan:

Erdoğan 24 Haziran seçimlerinden sonrası için *“daha fazla demokrasi, refah, zenginlik daha geniş özgürlük daha güçlü hukuk devleti dönemi olacak”* açıklamasını yaptı.

OHAL

Avrupa Konseyi Parlamenter Meclisi 24 Haziran seçimlerini erteleme ve *“OHAL uygulamasına son verme”* çağrısında bulundu.

DÜŞÜNCE SUÇU DURUŞMALARI

- 24-25 Nisan günlerinde, Cumhuriyet gazetesinin yönetici ve yazarlarının FETÖ/PDY, DHKP-C ve PKK üyesi olmak ve 'örgüt propagandası yapmak' iddiasıyla yargılandıkları Cumhuriyet gazetesi davasının karar duruşması Silivri

Adliyesi'nde görüldü. Akın Atalay'a 7 yıl 3 ay Murat Sabuncu'ya 7 yıl 6 ay Ahmet Şık'a 7 yıl 6 ay Kadri Gürsel'e 2 yıl 6 Hikmet Çetinkaya'ya 6 yıl 3 ay Aydın Engin'e 7 yıl 6 ay Musa Kart'a 3 yıl 9 ay hapis cezası verildi.

- 24 Nisan günü, Kanun hükmünde kararname (KHK) ile kapatılan Hayatın Sesi televizyonun sahipleri Mustafa Kara ve İsmail Gökhan Bayram ile Genel ve Sorumlu Müdürü Gökhan Çetin'in "zincirleme şekilde örgüt propagandası" yaptıklarını iddia ederek ayrı ayrı 13 yıla kadar hapislerinin talep edildiği dava İstanbul 13. Ağır Ceza Mahkemesi'nde görüldü. Mahkeme heyeti avukatların ek süre talebi üzerine duruşmayı 19 Eylül 2018'e erteledi.
- Barış için Akademisyenlere açılan davalar 24 ve 26 Nisan günlerinde 33, 36. ve 37. Ağır Ceza Mahkemelerinde devam etti. Galatasaray, İstanbul, İstanbul Teknik ve Marmara Üniversiteleri'nden 10 akademisyenin ikinci duruşmaları görüldü. Marmara Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi imzacılarından Güzel Doç. Dr. Merve Didem Dayı Tirek'in ikinci duruşmasında mahkeme 1 yıl üç ay hapis cezası verdi. Hükmün açıklanması geri bırakıldı. Ayrıca savcı dokuz duruşmada ceza talep eden esas hakkındaki mütalaasını sundu. Avukatların soruşturmanın genişletilmesi talepleri reddildi. Duruşmalar 21-22 Haziran ve 23 Ekim saat 09.00'dan itibaren devam edecek.
- 25 Nisan günü, KHK ile kapatılan Dicle Medya Haber Ajansı (dihaber) muhabirleri tutuklu yargılanan Erdoğan Alayumat ile tutuksuz yargılanan Nuri Akman Hatay 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nde hakim karşısına çıktı. Mahkeme heyeti, açıkladığı kararında Alayumat'ın tutukluluk halinin devamına karar vererek, bir sonraki duruşmayı 23 Mayıs tarihine erteledi.
- 26 Nisan günü gazeteci Ahmet Altan'ın 2012'de yayımlanan "Devlet yardakçılığı ve ahlak" başlıklı yazısı nedeniyle "Cumhurbaşkanı'na hakaret" ettiği gerekçesiyle hakkında açılan dava İstanbul 21. Asliye Ceza Mahkemesi'nde görüldü. Altan beraat etti.
- 26 Nisan günü, "terör örgütü propagandası yapmak" ve "terör örgütüne üye olmak" suçlamalarıyla tutuklanan ve daha sonra serbest bırakılan gazeteci Meşale Tolu'nun da yargılandığı davanın üçüncü duruşması İstanbul 29. Ağır Ceza Mahkemesi'nde görüldü. Mahkeme heyeti Tolu ve eşi Suat Çorlu'nun yurt dışı yasağının kaldırılması talebini reddetti. Ancak mahkeme, Tolu'nun adli kontrol şartını kaldırdı. Tolu ve eşi ile birlikte 25 sanığın yargılandığı davaya 16 Ekim'de devam edilecek.
- 27 Nisan günü, 2011'in Aralık ayında Dicle Haber Ajansı, Özgür Gündem, Azadiya Welat, Demokratik Modernite ve Fırat Dağıtım gibi Kürt basın kuruluşlarına yönelik açılan ve 46 gazetecinin tutuksuz yargılandığı 'KCK basın davası'na İstanbul 3. Ağır Ceza Mahkemesi'nde devam edildi. Duruşma 7 Eylül'e ertelendi.

Gelecek Haftanın Duruşmaları

- Muş'ta "hakkında ciddi ihbar var" denilerek gözaltına alınıp, adli kontrol şartı ile serbest bırakılan ancak savcılığın itirazı üzerine 22 Ocak günü tutuklanan Mezopotamya Ajansı (MA) muhabiri Seda Taşkın hakkında 'örgüt propagandası' ve 'örgüt üyeliği' suçlamasıyla iddianame hazırlandı. Davanın ilk duruşması 30 Nisan günü Muş 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nde görülecek.
- Eski HDP Eş Genel Başkanı Selahattin Demirtaş ile HDP milletvekili Sırrı Süreyya Önder'e, 17 Mart 2013'te İstanbul Zeytinburnu'nda gerçekleşen Nevruz kutlamaları sırasında yaptıkları konuşma sebebiyle "örgüt propagandası yapmak" iddiasıyla açılan dava 30 Nisan günü İstanbul 26. Ağır Ceza Mahkemesi'nde devam edecek.

- Taraf gazetesi davası devam ediyor. Ahmet Altan, Yasemin Çongar, Yıldıray Oğur, Mehmet Baransu ve Tuncay Opçin'in yargılandığı dava 2-3-4 Mayıs tarihlerinde İstanbul 13. Ağır Ceza Mahkemesi'nde görülecek. Duruşmalar saat 09.30'da başlayacak.
- Barış İçin Akademisyenlere açılan davalar devam ediyor. 3 Mayıs günü Kadir Has Üniversitesi'nden 1, Bahçeşehir Üniversitesi'nden 1 akademisyen İstanbul 37. Ağır Ceza Mahkemesi'nde yargılanacak. Duruşmalar 09.00 itibariyle başlayacak.
- 3 Mayıs günü Ferhat Tunç'un terör örgütü propagandası yaptığı gerekçesiyle yargılandığı dava İstanbul 36. Ağır Ceza Mahkemesi'nde devam edecek. Duruşma saat 11.00'de başlayacak.